

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА АКАДЕМІЧНОГО ТА ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

рішенням Вченої ради

Факультету музичного мистецтва і хореографії
Київського університету імені Бориса Грінченка
протокол № 12 від «21»

2023 р.

Голова Вченої ради

 Ганна КОНДРАТЕНКО

**ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ
ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ**

для здобувачів

галузі знань: 02 «Культура і мистецтво»

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»

освітнього рівня: другого (магістерського)

освітньої програми: 025.00.02 «Сольний спів»

Київ – 2023

Вимоги до підготовки творчого проєкту для здобувачів освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво», другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми 025.00.02 «Сольний спів»

Розробники:

Заверуха Олена Леонідівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка;

Мережко Юлія Валеріївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка;

Сухомлінова Тетяна Петрівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка.

Вимоги схвалено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу Факультету музичного мистецтва і хореографії.

Протокол № 13 від «8» листопада 2023 року

Гарант освітньої програми

«Сольний спів»

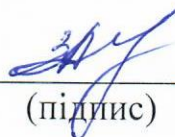

Юлія МЕРЕЖКО

(підпис)

Завідувач кафедри

академічного та естрадного вокалу

Олена ЗАВЕРУХА

(підпис)

Програму затверджено на

Засіданні Вченої ради Факультету музичного мистецтва і хореографії

Протокол № 12 від 21.11.2023 р.

Тетяна СУХОМЛІНОВА

(підпис)

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023 р.

© Заверуха О. Л.

© Мережко Т.О.

© Сухомлінова Т.П.

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ТВОРЧИЙ ПРОЄКТ.....	4
1.1 Характеристика, мета і завдання творчого проєкту	4
1.2. Основні етапи підготовки та виконання творчого проєкту.....	7
II. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ	
2.1 Структура та зміст творчого проєкту.....	13
2.2 Структура пояснювальної записки до творчого проєкту та її змістове наповнення.....	14
III. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ (ДЕМОНСТРАЦІЇ) ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ	
.....	17
IV. ЗАХИСТ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ.....	19
V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	20
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	24
ДОДАТКИ.....	26

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ТВОРЧИЙ ПРОЄКТ

1.1 Характеристика, мета і завдання творчого проєкту

Відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти (галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 025 «Музичне мистецтво»), освітньо-професійної програми 025.00.02 «Сольний спів» атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) творчого проєкту, яка має містити розв'язок складної задачі (проблеми) у сфері вокального виконавства.

Творчий проєкт – самостійна індивідуальна робота здобувача творчого характеру та здійснюється на завершальному етапі підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою 025.00.02 «Сольний спів» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Творчий проєкт складається із практичної та теоретичної частин.

Практична частина творчого проєкту передбачає виконання концертної програми у різних жанрах і стилях.

Теоретична частина творчого проєкту включає написання пояснювальної записки до творчого проєкту, яка спрямована на висвітлення виконавської концепції творчого проєкту і здійснення музично-теоретичного та виконавського аналізу творів концертної програми.

Підготовка творчого проєкту здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (редакція 2020 року, зі змінами 2021р) та відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському університеті імені Бориса Грінченка, (затвердженого наказом від 27.04.2023 р. № 272), якими передбачено алгоритм дій щодо основних етапів підготовки та захисту (демонстрації) творчого проєкту.

Демонстрація творчого проєкту зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-професійної програми 025.00.02 «Сольний спів» здійснюється у формі концертного виступу і має засвідчити здатність розв'язувати складні творчі задачі, пов'язані з виконанням музичних творів.

Мета творчого проєкту: демонстрація рівня виконавської та теоретичної

підготовки здобувача, практичних умінь і навичок з вокального мистецтва та сценічної майстерності.

Завдання творчого проєкту:

- продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки здобувача у галузі вокального виконавства та музичної освіти;
- виявити рівень засвоєння здобувачем набутих у процесі навчання практичних умінь та навичок з вокального виконавства (вокальна техніка, культура звуку, емоційно-динамічна виразність на основі професійної дихальної опори тощо);
- розкрити ступінь сформованості індивідуальної вокально-виконавської манери;
- виявити здатність розуміння драматургії та музичної форми виконуваного твору, здатність розкрити його художньо-образний зміст;
- виявити здатність до творчої інтерпретації вокальних творів на основі синтезу вокально-технічних навичок та сценічної майстерності;
- продемонструвати сценічно-виконавську майстерність (акторську майстерність, навички сценічного руху, гриму і візажу);
- продемонструвати готовність студента до концертно-виконавської діяльності та постановки концертних номерів;
- виявити уміння працювати в команді (творчому колективі) та готовність виконувати функції організатора і керівника музично-творчого проєкту;
- виявити уміння користування звукопідсилювальною апаратурою.

У процесі підготовки творчого проєкту у здобувачів освіти формуються:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК-1 Здатність спілкування іноземною мовою

ЗК-3 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-5 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-7 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-8 Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні компетентності:

СК-1 Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК-3 Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, створенню продуктів музично-виконавської творчості.

СК-4 Здатність інтерпретувати художні образи у вокально-виконавській та музично-педагогічній діяльності.

СК-5 Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК-8 Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свою художню інтерпретацію під час публічного виступу.

Результати навчання:

РН-1 Володіти професійними навичками вокально-виконавської, творчої та музично-педагогічної діяльності.

РН-2 Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

РН-3 Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН-4 Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН-5 Побудувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН-6 Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських,

музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН-7 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН-9 Здійснювати ефективне управління мистецькими проєктами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.

РН-10 Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики.

У вимогах до творчого проєкту розглянуто алгоритм підготовки до процедури публічного захисту (демонстрації). Дані вимоги призначені для надання допомоги магістрантам у виконанні творчого проєкту, містять основні рекомендації, що висуваються до змісту, організації його виконання, порядку захисту та критеріїв оцінювання.

1.2 Основні етапи підготовки та виконання творчого проєкту

Етапи підготовки і захист (демонстрація) творчого проєкту висвітлено у Положенні про організацію освітнього процесу у Київському університеті імені Бориса Грінченка (редакція 2020 року, зі змінами 2021р) та Положенні про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському університеті імені Бориса Грінченка» (затвердженого наказом від 27.04.2023 р. № 272).

Перший етап – вибір теми творчого проєкту та призначення керівників.

Тематика творчих проєктів із визначенням керівників розробляється кафедрою академічного та естрадного вокалу та затверджується Вченою радою Факультету музичного мистецтва і хореографії (див. Додаток А). Затверджена тематика творчих проєктів та список керівників оприлюднюється на сайті Факультету музичного мистецтва і хореографії (у грудні першого року навчання здобувачів). Здобувачі знайомляться із запропонованим переліком тем із зазначенням відповідних керівників. Магістрант обирає тему творчого проєкту із запропонованих кафедрою, враховуючи власні інтереси і здібності.

Вибір теми здійснюється за особистою заявою здобувача у довільній формі на ім'я завідувача кафедри академічного та естрадного вокалу та погоджується відповідним керівником.

Здобувачі можуть запропонувати власну тему творчого проєкту, яка відповідає напряму підготовки фахівця та змісту ОПІ «Сольний спів». Запропонована тема обов'язково обговорюється на засіданні кафедри і, за умови позитивного рішення, затверджується як тема творчого проєкту. За поданням завідувача кафедри декан Факультету музичного мистецтва і хореографії готує розпорядження про закріплення тем і призначення керівників творчих проєктів здобувачів.

Керівники творчого проєкту призначаються з-поміж висококваліфікованих науково-педагогічних працівників кафедри, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та/або почесне звання. Керівник ставить перед магістрантом загальні завдання, окреслює коло проблемних питань, складає розклад консультацій та здійснює контроль за дотриманням календарного плану виконання творчого проєкту. У разі суттєвих порушень, що можуть призвести до недотримання, він невідкладно інформує завідувача кафедри з метою прийняття відповідних рішень, зокрема й рішення про недопущення здобувача до захисту (демонстрації).

Керівник здійснює контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти при підготовці ним творчого проєкту відповідно до Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету.

На цьому етапі керівник допомагає здобувачу у складанні індивідуального плану щодо підготовки творчого проєкту; в організації індивідуального концерту; контролює виконання індивідуального календарного графіка щодо підготовки сольної програми, концертно-сценічної постановки одного вокального твору та написання пояснювальної записки до творчого проєкту.

Другий етап передбачає: *практичну та теоретичну частини підготовки творчого проєкту.*

Практична частина – підготовка концертної програми творчого проєкту, яка складається із виконання семи вокальних творів:

1. шість творів сольної програми різних жанрів і стилів, один з яких реалізується з акторським та сценічним перевтіленням художнього образу твору, використанням сценічного костюму, реквізиту:

Естрадний спів:

- 1) джазовий стандарт;
- 2) пісня в стилі «ретро»;
- 3) романс;
- 4) світовий хіт;
- 5) українська народна пісня;
- 6) сучасна естрадна пісня.

Академічний спів:

- 1) старовинна арія;
- 2) арія українського композитора;
- 3) арія зарубіжного композитора;
- 4) романс зарубіжного композитора;
- 5) романс українського композитора;
- 6) українська народна пісня.

2. один твір виконується в формі дуету, тріо, ансамблю.

Теоретична частина творчого проєкту – написання здобувачем пояснювальної записки до творчого проєкту (самостійної письмової роботи здобувача обсягом 25–30 аркушів).

Теоретична частина творчого проєкту включає 2 розділи: виконавську концепцію творчого проєкту (Розділ 1) і музично-теоретичний та виконавський аналіз творів концертної програми (Розділ 2), які здійснюються здобувачем за наступним планом.

I. Виконавська концепція творчого проєкту

- ідея творчого проєкту;
- образний зміст концертної програми;

- драматургія творчого проєкту;
- етапи виконання творчого проєкту;
- сценічне втілення творів концертної програми;
- створення сценічного образу (грим, візаж, костюм, реквізит);
- режисерська постановка номерів;
- технічне забезпечення постановки творчого проєкту (фонограма, таймінг, звукорежисер);

II. Музично-теоретичний та виконавський аналіз

1. Загальна характеристика вокального твору:

- повна назва твору;
- відомості про композитора та автора тексту;
- для якого типу голосу написано твір;
- опис змісту літературного тексту та цілісного художнього образу твору.

2. Музично-теоретичний аналіз музичного твору:

- жанрова приналежність твору;
- форма вокального твору, аналіз структурних елементів композиції (вступ, перегра, куплет, кода);
- тональність та розгорнутий ладотональний план;
- особливості гармонійного розвитку;
- фактура викладу вокальної та інструментальної партії;
- метроритмічні особливості;
- інші засоби музичної виразності: темп, динаміка, штрихи тощо;
- стильова характеристика твору (історичні, національні, індивідуальні авторські риси стилю).

3. Виконавський аналіз вокального твору:

- теситура та діапазон вокальної партії;
- вокальні штрихи;
- агогіка (тимчасові відхилення від зафіксованого в нотах темпу);
- роль вступу, інтерлюдії, закінчення (коди);
- виконавська інтерпретація твору, його постановочний план;

- виконавські труднощі та шляхи їх подолання.

Керівник надає практичну допомогу при виконанні усіх етапів роботи:

- в розробці календарного графіка та плану щодо написання роботи та виконання індивідуального сольного концерту (відділу концерту);
- проведенні систематичних консультацій з питань підготовки сольної програми, концертно-сценічної постановки одного вокального твору та написання пояснювальної записки до творчого проєкту;
- рекомендації щодо формулювання мети, завдань пояснювальної записки до творчого проєкту, опрацювання необхідної основної та додаткової літератури;
- рекомендації щодо форм оприлюднення результатів виконання індивідуального сольного концерту (відділу концерту) здобувачем,

До обов'язків керівника також входить:

- вчасне інформування завідувача кафедри та гаранта освітньої програми про підготовку пояснювальної записки до захисту;
- перевірка підготовки та виконання творів концертної програми творчого проєкту
- написання відгуку на творчий проєкт здобувача (Приклад відгуку див. Додаток Д).

Кафедральний контроль. Згідно з індивідуальним планом підготовки творчого проєкту здобувачами освіти здійснюється поточний кафедральний контроль методом обговорення на засіданнях кафедри академічного та естрадного вокалу етапів підготовки здобувачами творчого проєкту, які потребують доопрацювання або коригування. Кафедрою визначаються контрольні терміни звітування здобувача щодо виконання творчого проєкту (поточний контроль і попередній захист).

Третій етап – процедура проходження попереднього захисту

Підставою допуску до захисту (демонстрації) творчого проєкту є попередній захист, який включає виконання здобувачем сольного концерту (відділу концерту) на Факультеті музичного мистецтва та хореографії або в іншому

культурно-мистецькому або культурно-освітньому закладі (1 курс, 2 семестр). Участь здобувача в індивідуальному сольному концерті (відділі концерту) має засвідчувати афіша, програмка, фото та відео із завантаженням на гугл диск, довідка з місця його проведення. Попередньо здобувач повинен продумати тематику концерту та перелік виконуваних творів, скласти програму концерту (відділу концерту), підготувати виконання творів концертної програми, розробити афішу, за необхідністю долучити хореографів, режисера, звукооператора, підібрати сценічний костюм, грим та реквізит, знайти сценічний майданчик, концертну залу тощо, організувати рекламу концерту та забезпечити наповнення глядацької зали, фото та відео зйомку концерту.

На попередньому захисті здобувачі виконують сім творів концертної програми (2 курс, 3 семестр) та подають пояснювальну записку. Попередній захист відбувається за місяць до підсумкової атестації.

На попередньому захисті здобувач презентує доповідь за матеріалами пояснювальної записки, в якій висвітлює актуальність теми творчого проєкту, мету, завдання, основні короткі відомості про зміст розділів (виконавську концепцію творчого проєкту, музично-теоретичний та виконавський аналіз творів концертної програми), стислі висновки. Під час доповіді здобувач має продемонструвати єдність та органічну послідовність структури і змісту творчого проєкту, логіку викладення та завершеність роботи. Обов'язковою умовою передзахисту є наявність відгуку керівника на творчий проєкт, зовнішньої рецензії на пояснювальну записку та довідка перевірки на плагіат.

У випадку дистанційного навчання індивідуальний сольний концерт може відбуватися у вигляді онлайн-виступу, відеозапис якого завантажується до теки кожного здобувача на гугл-диск із вищезазначеними матеріалами.

Четвертий етап – публічний захист (демонстрація) творчого проєкту

- Виконання шести вокальних творів концертної програми, один з яких здійснюється зі сценічним та акторським перевтіленням;
- Виконання одного твору в дуеті, тріо, ансамблі;
- Надання афіші, програмки, фото та відео на гугл диску, довідки з місця

проведення індивідуального сольного концерту (відділу концерту);

- Надання пояснювальної записки, зовнішньої рецензії, довідки про перевірку на плагіат;
- Наявність відгуку керівника на творчий проєкт.

Публічна демонстрація творчого проєкту здійснюється у формі виступу, який включає виконання вищезазначених вимог.

II. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

2.1 Структура та зміст творчого проєкту

Структура та зміст творчого проєкту повинні відповідати очікуваним результатам навчання. У процесі підготовки і реалізації творчого проєкту перед здобувачем постають ряд виконавських, організаційних, творчих завдань, які вирішуються поетапно.

I етап «Співак-артист»

- обрати вокальні твори для сольної програми і постановочного номеру відповідно до прописаних у вимогах до програми жанрах (РН-3, РН-6);
- створити власну художню інтерпретацію творів сольної програми, вибудувати їх концепцію та драматургію (РН-5);
- проявити себе як артист-вокаліст, інтерпретатор вокальних творів, продемонструвати навички роботи з мікрофоном (РН-1);
- втілити художні образи вокальних творів з фонограмою-мінус, у тандемі з концертмейстером, в ансамблях малих форм (РН-2);
- створити завершений сценічний образ за допомогою гриму, візажу, костюму.

II етап «Режисер-постановник»

- розробити ідею творчого проєкту, завдання до його реалізації, етапи їх виконання;
- обрати назву свого проєкту, який відповідає художньому змісту творів сольної програми;
- продумати порядок творів відповідно їх драматургії, жанрам, тональному плану, рівня складності (РН-6).

III етап «Менеджер-організатор»

- спланувати своєчасне та ефективне виконання завдань творчого проєкту та поетапне ресурсне забезпечення концертного виступу (РН-9);
- створити тайменги для всіх учасників концертного номеру, своєчасно попередити про проведення репетицій та концертного виступу (РН-9);
- підібрати сценічний костюм та реквізит для точної передачі художнього образу вокального твору (РН-9);
- організувати співпрацю і достатню кількість репетицій з іншими учасниками концертного виступу: концертмейстером, звукорежисером, освітлювачем, балетом, ансамблістами (РН-9);
- за потреби, залучити для допомоги у втіленні творчих образів режисера, хореографа-постановника, художника-сценографа, художника по костюмах, дресирувальника тварин тощо (РН-10);
- забезпечити готовність сценічних костюмів, наявність необхідних інструментів, реквізиту на репетиціях та концерті (РН-9);
- передбачити можливі ризики у втіленні проєкту, продумати альтернативні плани виконання поточних завдань (РН-10).

2.2 Структура пояснювальної записки до творчого проєкту та її змістове наповнення

Структура та зміст пояснювальної записки мають співвідноситись із очікуваними результатами навчання. У процесі написання пояснювальної записки до творчого проєкту здобувач має:

- визначити спільну ідею творчого проєкту (РН-7);
- встановити особливості сценічної реалізації концертного виступу (РН-7);
- здійснити музично-теоретичний та вокально-виконавський аналіз кожного твору концертної програми (РН-4);
- виявити жанрово-стильові особливості вокальних творів (РН-4, РН-6);
- визначити образно-емоційний план драматургічного втілення творів (РН-6).

Зміст пояснювальної записки до творчого проєкту формується в такій

послідовності:

1. *Титульний аркуш* містить назву університету, факультету, випускової кафедри, тему творчого проєкту, прізвище та ініціали здобувача і його керівника (див. Додаток Б). Титульний аркуш повинен бути підписаний завідувачем кафедри академічного та естрадного вокалу та керівником проєкту. Робота повинна мати наскрізну нумерацію сторінок (на титульному аркуші номер сторінки не проставляється).

2. *Зміст* пояснювальної записки роздруковується на окремій сторінці й упереджує її текстову частину; містить назви всіх розділів і підрозділів та номери їх початкових сторінок (див. Додаток В)

3. *Вступ* пояснювальної записки включає положення, що визначають хід подальшого дослідження: обґрунтування актуальності обраної теми творчого проєкту, формулювання мети та завдань.

Актуальність теми творчого проєкту має містити обґрунтування його доцільності, висвітлення рівня його значущості і вирішення завдань практичної та творчої реалізації.

Мета пояснювальної записки полягає у встановленні, виявленні фактів, формулюванні закономірностей реалізації творчого проєкту, обґрунтуванні найефективніших шляхів вирішення творчих проблем. При формулюванні мети вживаються такі дієслова: «визначити», «виявити», «встановити», «обґрунтувати», «розробити» тощо. *Мета* розкриває визначення шляхів реалізації творчого проєкту: встановлення зв'язків компонентів творчого проєкту (виконавська, сценічна, музично-теоретична); розробка умов для усунення недоліків; розкриття можливості вдосконалення процесу.

Завдання пояснювальної записки – це послідовні етапи теоретичної роботи, спрямовані на досягнення поставленої мети. Завдання повинні послідовно і логічно розкривати, конкретизувати мету дослідження і відображатись у подальших висновках роботи.

4. *Основна частина* пояснювальної записки складається із 2-х розділів і підрозділів. Перший розділ та його підрозділи присвячені виконавській концепції

творчого проєкту, а підрозділи другого розділу – творам сольної вокальної програми випускника. Підрозділ другого розділу поділяється на три пункти (загальна характеристика твору, музично-теоретичний аналіз, виконавський аналіз вокального твору). У розділах аналізується фахова і наукова література з мистецтвознавства, історії вокального мистецтва, провідні концепції сучасної музично-педагогічної теорії тощо.

5. *Висновки* (стислі проміжні наприкінці кожного підрозділу та загальні в кінці роботи) відображають узагальнене осмислення виконаного завдання.

6. *Список використаних джерел (бібліографія)* включає літературу та першоджерела, які було використано автором при підготовці пояснювальної записки до творчого проєкту.

7. *Додатки* містять нотний текст вокальних творів випускної концертної програми магістранта і є важливим допоміжним матеріалом, необхідним для повноти розкриття проєкту та підтвердження точності здійсненого аналізу.

Загальні правила оформлення пояснювальної записки

- обсяг роботи має становити 25-30 сторінок основного тексту без урахування додатків і списку використаних джерел. На написання вступу відводиться від 1 до 2 сторінок (приблизно 10-12% від загального обсягу), основної частини – 20-21 сторінок (80-85%), висновків 1-2 сторінки (6-8%);
- роботу друкують на одній стороні аркуша білого паперу формату А4, до 30-ти рядків та сторінці (1600-1700 друкованих знаків). Рекомендований шрифт Times New Roman текстового редактору Word із 1,5 міжрядковим інтервалом. Параметри сторінки: ліве поле 3 см, зверху і знизу – 2 см, праве поле – 1,5 см. Шрифт друку має бути чітким, стрічка – чорного кольору, цілісність тексту – однаковою.
- Титульна сторінка оформлюється згідно встановленого зразка (див. Додаток Б);
- Заголовки структурних частин пояснювальної сторінки «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ 1», «РОЗДІЛ 2», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ» і «ДОДАТКИ» друкується великими літерами (16 шрифт, жирний) симетрично до тексту, починаючи з нової сторінки. Заголовки підрозділів –

маленькими літерами (14 шрифт, жирний), крім першої великої з абзацного виступу без крапки в кінці речення).

У пояснювальній записці в текстовій частині мають бути цитування з літературних джерел, які в роботі подаються у квадратних дужках, наприклад: [1, 23].

Додатки повинні бути оформлені як продовження пояснювальної записки й розташовані у порядку згадування в тексті посилань на них. Кожен додаток починається з нової сторінки. У правому верхньому куті пишуть слово «Додаток», позначаючи його великими літерами українського алфавіту, за винятком літер Г,Є,І,Ї,Й,О,Ч,Ь (наприклад: Додаток А і т.д.). Нижче, посередині рядка, обов'язково слід писати заголовок (назву) додатка. Якщо в роботі один додаток, то його не нумерують.

У кінці роботи (після основного тексту та додатків) додається **список використаної літератури**, який має складатися з 10-15 джерел (монографій, навчальних посібників, авторефератів дисертацій, методичних рекомендацій, статей, довідкових видань тощо). Усі посилання повинні бути уніфіковані. Літературні джерела подаються в списку тією мовою, якою вони написані. Спочатку перераховуються джерела мовами з кириличною графікою (наприклад, українською), а потім праці, написані мовами з латинською графікою (англійською, німецькою тощо). Оформлення списку літератури здійснюється згідно з правилами бібліографічного опису друкованих джерел в алфавітному порядку. Джерела зазначають відповідно до загальноприйнятої форми оформлення (ДСТУ 8302: 2015). Приклади бібліографічного опису різних джерел наведено в Додатку Г.

ІІІ. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ (ДЕМОНСТРАЦІЇ) ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

Не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК проводиться попередній захист творчого проєкту випусковою кафедрою академічного та естрадного вокалу за участю гаранта освітньої програми. Дата та процедура проведення попереднього захисту доводяться до відома здобувачів завчасно.

На перездахисті творчого проєкту здобувач зобов'язаний виконати концертну програму з семи творів та надати матеріали (афішу, програмку, фото

та відео на гугл диску, довідку) проведення індивідуального сольного концерту (відділу концерту). Пояснювальна записка повинна бути завершеною, переплетеною та представленою до розгляду кафедрою на предмет допуску до захисту із наявною зовнішньою рецензією.

Випускова кафедра за участю гаранта забезпечує процедуру зовнішнього рецензування пояснювальної записки до творчого проєкту. Рецензія має бути надана фахівцем з науковим ступенем або зі званням заслуженого артиста / діяча мистецтв України. У рецензії зазначається відповідність актуальності теми творчого проєкту, мети, завдання, характеристика роботи по розділах, підрозділах, обґрунтованість висновків, оцінка результатів пояснювальної записки до творчого проєкту (див. Додаток Е). Рецензія підписується рецензентом, підпис завіряється печаткою організації.

Керівник готує відгук на творчий проєкт із характеристикою діяльності здобувача під час виконання сольного концерту (відділу концерту) і концертної програми, змістове наповнення та ґрунтовність пояснювальної записки до творчого проєкту і несе відповідальність за об'єктивність відгуку. Зразок відгуку керівника наведено у Додатку Д.

Завершений і погоджений керівником текст пояснювальної записки підлягає обов'язковому проходженню процедури перевірки на плагіат з подальшим отриманням відповідної довідки про відсутність/наявність академічного плагіату. Перевірка пояснювальної записки на плагіат передбачена у відповідності до Наказу про автоматизовану перевірку студентських робіт на плагіат (№587 від 11.11.2022 р.) https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_587_11.11.2022.pdf

Обговорення передзахисту творчого проєкту здобувачами відбувається на відкритому засіданні випускової кафедри з урахуванням відгуку керівника та зовнішнього рецензента. Під час обговорення творчого проєкту члени випускової кафедри висловлюють здобувачу свої зауваження і пропозиції щодо подальшого доопрацювання та рекомендують / не рекомендують до захисту (демонстрації), засвідчуючи це у протоколі засідання кафедри.

Висновок випускової кафедри про допуск (недопущення) до публічного захисту (демонстрації) творчого проєкту, представленого здобувачем оформлюється протоколом її засіданням.

У випадку надання негативного відгуку керівником творчого проєкту та зовнішнього рецензента остаточне рішення про допуск (недопущення) творчого проєкту до захисту приймає випускова кафедра. Рішення оформлюється протоколом її засідання.

Здобувач повинен ознайомитися зі змістом відгуку керівника та зовнішнього рецензента і підготувати у разі необхідності аргументовані відповіді на висловлені зауваження під час проходження процедури демонстрації проєкту екзаменаційній комісії.

IV. ЗАХИСТ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

Атестація здобувачів освітньо-професійної програми 025.00.02 «Сольний спів» другого магістерського вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) творчого проєкту. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

До захисту допускаються здобувачі, які:

- а) рекомендовані випусковою кафедрою до захисту;
- б) мають позитивний відгук керівника на творчий проєкт.
- в) мають завершену пояснювальну записку та зовнішню рецензію.

Публічний захист (демонстрація) творчого проєкту включає:

- 1) оголошення секретарем екзаменаційної комісії інформації про концертну програму, що представлена до захисту (демонстрації), а саме: прізвище та ім'я здобувача і назву творів, що виконуються;
- 2) виконання концертної програми магістрантом (тривалість 30 хвилин);
- 3) оголошення секретарем екзаменаційної комісії наявності матеріалів (афіши, програмки, фото та відео на гугл диску, довідки) проведення індивідуального сольного концерту (відділу концерту), наявності пояснювальної

записки та зовнішньої рецензії, довідки про плагіат, відгук від керівника на творчий проєкт;

4) оголошення секретарем екзаменаційної комісії відгуку керівника та зовнішнього рецензента із стислою характеристикою роботи здобувача в процесі підготовки творчого проєкту (до 2-х хвилин);

5) оголошення голови екзаменаційної комісії про закінчення захисту.

При проведенні захисту творчого проєкту кожний член екзаменаційної комісії оцінює якість виступу здобувача згідно з критеріями оцінювання.

Під час захисту творчого проєкту здобувачам варто дотримуватись основних вимог публічного виступу:

- впевнено відчувати себе на сцені та вільно рухатись;
- вокальна техніка виконання та культура звуку повинні бути на високому рівні;
- вміти користуватися мікрофоном;
- виконання має бути артистичним та емоційним;
- відчувати жанрову, стильову атрибуцію творів та епохи;
- виконавська інтерпретація має бути переконливою;
- текст виконання творів має бути зрозумілим широкій аудиторії слухачів;
- постановка концертного номеру повинна бути образною, оригінальною, видовищною з використанням усіх виразних засобів, якщо вони доречні;
- вміти ансамблювати у виконанні дуету, тріо, ансамблів.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Творчий проєкт оцінюється в 100 балів, як загальний бал теоретичної та практичної частин. Теоретична частина (написання пояснювальної записки до творчого проєкту) оцінюється в 25 балів, практична частина – в 75 балів. При оцінюванні творчого проєкту екзаменаційна комісія враховує професійну та музично-теоретичну підготовку здобувача.

	Максимальна
--	--------------------

Критерії оцінювання пояснювальної записки	кількість балів
Ґрунтовність та змістовність викладу теоретичного матеріалу	5
Грамотність визначення актуальності роботи, мети та завдання, формулювання власної думки щодо виконавської концепції творчого проєкту, теоретичного та практичного значення пояснювальної записки	5
Володіння мистецтвознавчим та педагогічним термінологічним апаратом, спеціальною термінологією	5
Дотримання вимог оформлення пояснювальної записки (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки, список використаних джерел)	5
Структурованість викладу доповіді, надання чітких відповідей на запитання та обґрунтованість власної думки.	5
Разом	25

Критерії оцінювання творчого проєкту	Максимальна кількість балів
Володіння вокальною технікою: професійною дихальною опорою; високою співацькою позицією; рівним звучанням голосу у головному та грудному регістрах; чистотою інтонування; природним тембром; інтонаційно-художньою виразністю.	15
Використання різних засобів виразності (міміка, жести, інтонація, сценічний рух, мовлення) твору та розкриття художньо-образного змісту вокальних творів	10
Рівень технічної складності сольної концертної програми.	7
Вміння використання звукопідсилювальної апаратури.	6
Володіння акторською майстерністю, культурою співу та усного мовлення	10
Підбір сценічного костюму та реквізиту для точної передачі художнього образу вокального твору.	7
Відтворення відповідного акторського образу в залежності від жанру твору.	10
Володіння навичками ансамблювання та чистого інтонування, злагодженого співу під час ансамблевого музикування.	10
Разом	75

У випадку дистанційної форми навчання демонстрація творчого проєкту буде проходити на платформі Google Meet.

Таблиця критеріїв оцінювання

Оцінка за рейтинговою шкалою	Оцінка у балах	Зміст оцінки
A	90 – 100	Здобувач на високому рівні виконує сольну концертну програму, складність якої відповідає репертуарним вимогам. Здобувач володіє всіма можливостями співацького голосу, який звучить збагачено та рівно в головному та грудному регістрах, має широкий діапазон і яскраве тембральне забарвлення; професійно володіє кантиленою та співацьким диханням; упевнено, майстерно розкриває глибину авторського задуму; яскраво реалізує артистичний потенціал. Здобувач на високому рівні володіє сценічною та акторською майстерністю. Здобувач володіє навичками ансамблевого музикування в дуеті, тріо, ансамблі. Здобувач надає у завершеному вигляді пояснювальну записку, яка містить музично-теоретичний та виконавський аналіз всіх творів концертної програми.
B	82 – 89	Здобувач на високому рівні виконує сольну концертну програму, складність якої відповідає репертуарним вимогам. Здобувач володіє всіма можливостями голосу, не припустившись суттєвих помилок: відносна рівність його звучання в головному та грудному регістрах; професійне володіння кантиленою та співацьким диханням, широким діапазоном; вияв емоційної виразності у процесі розкриття авторського задуму в творах, розуміння їх стилю й жанровості. Здобувач володіє сценічною та акторською майстерністю, але припускається деяких огріхів під час виконання вокальних творів. Здобувач на високому рівні володіє навичками ансамблевого музикування в дуеті, тріо, ансамблі. Здобувач надає у завершеному вигляді пояснювальну записку, яка містить музично-теоретичний та виконавський аналіз всіх творів концертної програми з деякими неточностями в тексті.
C	75 – 81	Здобувач на належному рівні виконує сольну концертну програму, складність якої відповідає репертуарним вимогам, володіє голосовими можливостями, проте з деякими виявленими помилками (форсованим звуком чи горловими відтінками, іноді неточне інтонування тощо); емоційно виразно розкриває авторський задум; розуміє їх стиль й жанровість, але недостатньо виявляє акторські здібності. Здобувач володіє сценічною майстерністю, але припускається незначних помилок під час виконання вокальних творів. володіє навичками ансамблювання в дуеті, тріо, ансамблі. Здобувач на належному рівні володіє навичками ансамблевого музикування, виконуючи твори в дуеті, тріо, ансамблі. Здобувач надає у завершеному вигляді пояснювальну записку, яка містить музично-теоретичний та

		виконавський аналіз всіх творів концертної програми з незначними помилками в тексті.
D	69 – 74	Здобувач на задовільному рівні виконує сольну концертну програму, складність якої частково відповідає репертуарним вимогам, а також володіє голосовими можливостями (слабка дихальна опора, недостатньо висока співацька позиція, спостерігається тембральна та регістрова нерівність, метроритмічна нестабільність, артикуляція та дикція – недостатньо чіткі). Здобувач на задовільному рівні володіє сценічною майстерністю, але припускається значних помилок під час виконання вокальних творів; акторська робота на сцені – невиразна. Здобувач задовільно володіє навичками ансамблевого музикування виконуючи твори в дуеті, тріо, ансамблі. Здобувач надає у пояснювальну записку, яка містить музично-теоретичний та виконавський аналіз на деякі твори концертної програми з помилками та технічними огріхами в тексті.
E	60 – 68	Здобувач посередньо виконує сольну концертну програму, складність якої полегшена щодо відповідності репертуарним вимогам; володіє вокально-технічними навичками припустившись суттєвих помилок у звуковеденні, виявляє ритмічну нестабільність, частково дотримується фразування у передачі музичної форми вокального твору, час від часу співає не на опорі, не дотримується злагодженості регістрів (переходу з головного регістру в грудний), у нього нечіткі артикуляція та дикція. Здобувач на посередньому рівні володіє сценічною майстерністю, припускається значних та грубих помилок під час виконання вокальних творів. Здобувач посередньо володіє навичками ансамблевого музикування виконуючи твори в дуеті, тріо, ансамблі. Здобувач надає у пояснювальну записку, яка містить музично-теоретичний та виконавський аналіз на деякі твори концертної програми зі значними помилками та технічними огріхами в тексті.
FX	0 – 59	Здобувач незадовільно виконує сольну концертну програму, складність якої не відповідає репертуарним вимогам; на низькому рівні володіє вокально-технічними навичками, співає з допущенням суттєвих помилок (у звуковеденні, ритмічна нестабільність, не дотримання

	<p>фразування, відсутність стабільності у передачі музичної форми вокального твору, спів не на опорі, не дотримання злагодженості регістрів (переходу з головного регістру в грудний), відсутність артикуляції та дикція під час співу, не розкриття авторського задуму. Здобувач на недостатньому рівні володіє сценічною та акторською майстерністю, припускається великої кількості значних та грубих помилок під час виконання вокальних творів. Здобувач не володіє навичками ансамблювання виконуючи твори в дуеті, тріо, ансамблі. Здобувач не надає у пояснювальну записку, яка має містити музично-теоретичний та виконавський аналіз на твори сольної концертної програми.</p>
--	--

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу : навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Українська ідея, 2000. 68 с.
2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : підручник. Київ: ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с.
2. Голос людини та вокальна робота з ним : [монографія] / [Г. Є. Стасько, О. Д. Шуляр, М. Ю. Сливоцький, М. П. Стефанюк, О. Р. Молодій, М. В. Попелюк, І. І. Жеребецька]. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2010. –336 с.
3. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. Київ: Вид. дім “Професіонал”, 2007. 239 с.
4. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва / М. Микиша. – К. : Музична Україна, 1971. – 90 с. – Електронна база кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2).
5. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу / Н. С. Можайкіна // Хрестоматія: навчальний посібник. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 216 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 3 примірники).
6. Овчаренко О. А. Основи вокальної методики : наук.-метод. посіб. / Н. А. Овчаренко; Криворіз. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг : Вид. дім, 2006. – 116 с.
7. Оганезова-Григоренко О. В. Теорія і практика формування професійного менталітету вокалістів у процесі фахової підготовки : [монографія] / О. В. Оганезова-Григоренко. – Одеса : Астропринт, 2011. – 128 с. – Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2; 1 примірник).
8. Словник-довідник співака : Навчальний посібник [Інформаційно-довідкове видання] / Уклад. Д. І. Балдинюк, Н. А. Балдинюк, видання друге. – Умань : РВЦ «Софія», 2015. – 108 с. – Електронна база кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка (бульвар І. Шамо, 18/2).
9. Пляченко Т. М. Методика викладання вокалу: навч.-методичний посібник для студентів мистецького факультету (Спеціальність «Музична педагогіка і виховання»). Кіровоград: КДПУ, 2005. 80 с.
10. Фоломєєва Н.А. Виконавська майстерність естрадного співака: Виконавська майстерність естрадного співака: навчально-методичний посібник. / Н.А. Фоломєєва. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 169 с. <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/11401/3/%D0%A4%D0%BE%>

[D0%BB%D0%BE%D0%BC%D1%94%D1%94%D0%B2%D0%B0_%D0%9F%D0%BE%D1%81i%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%9C%D0%B0%D0%B9%D1%81%D0%95%D1%82%D1%80%D0%A1%D0%BFi%D0%B2.pdf](#)

11. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. Київ: Музична Україна, 1998. 79 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовні теми творчих проєктів

(Вокальне виконавство)

1. Favorite songs.
2. Perla d'amore (Перлина кохання).
3. Бельканто крізь віки.
4. В душі – то пісня солов'їна.
5. В мареві музичних почуттів.
6. Величя, музика, вершись.
7. Від старовинних арій до сучасних пісень.
8. Віковічні пісенні джерела.
9. Всесвіт під назвою пісня.
10. Для Вас моя поезія, і музика, і голос.
11. Калейдоскоп почуттів.
12. Крутосхили високого звучання.
13. Мелодії моєї душі.
14. Музика серця – мій оберіг.
15. Музичні віражі.
16. О, музика - ти вічність, глибина, ти - дума недописана поетом...
17. Передпісенні шати душі.
18. Пісенне намисто.
19. Пісні, що в серці маю.
20. Пісня моєї душі.
21. Та пісня, мов кохання навесні.
22. Така любов буває раз в ніколи.
23. Хай в серці кожного живе любов.
24. Чарівні мелодії століть.

VIII. ДОДАТКИ

Додаток Б

Зразок оформлення титульного аркуша пояснювальної записки

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА АКАДЕМІЧНОГО ТА ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ

«Допущено до захисту»:

Завідувач кафедри академічного та естрадного

_____ Олена ЗАВЕРУХА

Протокол засідання кафедри № ____ від «__» 2023 р.

СКОРОХОДОВА ЄЛИЗАВЕТА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ НАЗВА ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»

освітньо-професійної програми: 025.00.02 «Сольний спів»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Керівник:

прізвище, ім'я, по батькові

канд. (докт.) _____ наук,

доцент (професор) назва

кафедри

*Зразок оформлення змісту пояснювальної записки***Зміст**

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. Виконавська концепція творчого проєкту (назва творчого проєкту).....	5
1.1 Втілення спільної ідеї, образного змісту як основної складової творчого проєкту.....	5
1.2 Особливості сценічного втілення творчого проєкту	7
Висновки до першого розділу.....	
РОЗДІЛ II Музично-теоретичний та виконавський аналіз вокальних творів	
1.1. Муз. та сл. С. Вакарчука «Не зачиняй в спальні вікно».....	9
1.2. Mus.& words by Richard Davies and Roger Hodgson «Logical song».....	12
1.3.	
1.4.	
1.5.	
1.6.	
1.7.	
Висновки до другого розділу.....	
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	26
ДОДАТКИ.....	27

Приклад оформлення списку використаної літератури
(згідно з ДСТУ 8302:2015 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	Книги
Один автор	Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автора	Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.
Три автора	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири автори	Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ : Укراгропромпродуктивність, 2006. 106 с. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.
П'ять і більше авторів	Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрющенко А. І. та ін. ; за ред. М. В. Гринжевського. Київ, 1998. 124 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агроєкол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с.
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмба. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.
Автор і перекладач	Брігхем Є. В. Основи фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
	Частина видання
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. <i>Кооперативні читання: 2013 рік</i> : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.

Статті з продовжуючих та періодичних видань	<p>Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. <i>Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка</i>. 2013. Вип. 148. С. 31–34.</p> <p>Масловська Л. Ц., Савчук В. А. Оцінка результативності і ефективності виробництва органічної агропродовольчої продукції. <i>Агросвіт</i>. 2016. № 6. С. 23–28.</p> <p>Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. <i>Вісник ЖНАЕУ</i>. 2017. № 1, т. 2. С. 45–58.</p> <p>Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. <i>Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis</i>. 2017. Vol. 65, №. 1. P. 259–271.</p>
	Електронні ресурси
Книги	<p>Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11. 2017).</p>
Законодавчі документи	<p>Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017).</p> <p>Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).</p>
Періодичні видання	<p>Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. <i>Ефективна економіка</i>. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).</p>
	<p>Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. <i>Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician)</i>. 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017).</p> <p>Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.</p>
Сторінки з веб-сайтів	<p>Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).</p>
	Інші документи

<p>Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)</p>	<p>Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.</p> <p>Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 9 листоп.</p> <p>Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. <i>Все про бухгалтерський облік</i>. 2015. № 51. С. 21–42.</p> <p>Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. <i>Вища школа</i>. 2017. № 7. С. 106–107</p>
<p>Стандарти</p>	<p>ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).</p> <p>СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)</p>
<p>Патенти</p>	<p>Комбайн рослинозбиральний універсальний : пат. 77937 Україна : МПК А01D 41/02, А01D 41/04, А01D 45/02. № а 2011 09738 ; заявл. 05.08.2011 ; опубл. 11.03.2013, Бюл. № 5.</p>
<p>Авторські свідоцтва</p>	<p>А. с. 1417832 СССР, МКИ А 01 F 15/00. Стенка рулонного пресс-подборщика / В. Б. Ковалев, В. Б. Мелегов. № 4185516 ; заявл. 22.01.87 ; опубл. 23.08.88, Бюл. № 31.</p>
<p>Дисертації, автореферати дисертацій</p>	<p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с.</p> <p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.</p>
<p>Препринти</p>	<p>Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).</p>

Зразок.

**ВІДГУК
на творчий проєкт здобувача**

(прізвище, ім'я та по батькові)
Факультету музичного мистецтва і хореографії
Київського університету імені Бориса Грінченка

1. Тема проєкту.
2. Структура та зміст творчого проєкту.
3. Структура та зміст пояснювальної записки, актуальність тематики, характеристика роботи по розділах, підрозділах, обґрунтованість висновків.
4. Оцінка результатів роботи.
5. Загальна оцінка виконавця роботи.
6. Оцінка пояснювальної записки.
7. Етапи роботи над творчим проєктом.
8. Наявність проведення індивідуального сольного концерту (відділу концерту).
9. Недоліки.
10. Загальний висновок: рекомендується чи не рекомендується творчий проєкт до захисту.

Керівник:

Викладач (старший викладач, доцент) кафедри _____

Ім'я, прізвище

" _____ " _____ 202__р.

Приклад рецензії

Рецензія на пояснювальну записку до творчого проєкту
здобувача

Факультету музичного мистецтва і хореографії
Київського університету імені Бориса Грінченка

(прізвище, ім'я, по батькові)

курсу _____ спеціальності _____

ОПП _____

на тему _____

---

1. Актуальність тематики творчого проєкту.
2. Характеристика роботи по розділах, підрозділах.
3. Обґрунтованість висновків.
4. Оцінка результатів пояснювальної записки до творчого проєкту.
7. Оцінка пояснювальної записки.

Рецензент _____

(вчене звання і ступінь, місце роботи, підпис)

“ _____ ” _____ 202_ р.

Підпис засвідчую:

_____
(вчене звання і ступінь, місце роботи, підпис)